

**ЕГОР БОРИСОВ УУ ТЫРААНЫСПАРЫГАР СЫҢЫАҢНААХ ЭТИИЛЭРИН
РФ ГОССЭБИЭТИН ПРЕЗИДИУМА ӨЙӨӨТӨ**

Владимир Путин саймьылыһын атырдах ыйын 15 күнүгэр Волоград куоракка ыһпытлыбын Гессэниг президиумун муһабаар Саха сириг баһылыта Егор Борисов уу тырааныһарын саймьыһарыы, хлугу улустарга таһаары тэрдииһи ойбоолуу, флог туртуу түһсэри бонтуруостарын көтөхтө, Егор Борисов чончу этиһэри Гессэниг ойбоото уонна стратегический суолтаһа баһыһарыһары ыһаһарыгар иттиһэри булутчу даһсэхтарыг түһүдэ эттөгөр.

«Холу сурт таларыг төрлийн хэвнчилэр сорох регионларга уу ыларынларга ураты улахан суолт/вах. Саха сирин баһылыгын Егор Борисовы кытта бу сарылардагтан келэлэбит. Онно юни элпийтин, кавиташин элпийтэ барыш, барыта график баһылыгын тусуон сол. Он эрэрэи куруук итиник бусуел, онуоха орус турутуттан баһыныч турутутканы баар, — дон муһнах аһылыгылар Владимир Путин элэ.

Дойцу баһылыга бу сальманы сайыннарыны сүүрүн хайма-халгарлар тосгоого, Олусха юени инфраструктурага баар мэлһойлор, хаврчыгары туоралгыны, уу суолун колмуусеоккы туһанылыны, олус флотун санардылыны.

тырааныктар бары көрүнүрчүлөк таажааны тейин издатып ойучу тутан эгиз.

Ити элчиликте суданы тулар тэрилтээр сайааччылары, регионнар баһылыклары, РФ бырабыытлыгыбытын чинчиллор тун эттигор.

Саха сирин байылыгы Егор Борисов чочку уосун, чускай эппиэтиннэри. Олук киин 2018 сыта куулуэр кириэхтэх, техинический регламента сыйланнаах кыһалгаларга тохсото.

«Ийинги иван эрэ судуоны орууа иллардиги. Оттон
репартмент быһылтылан 2018 сылга дьэри 66 судуоны
үлүтүөтүкээкил. Онуоҥ төхрүмүмүна соллоох болдоуру
окутуксуда, — дьэти киил.

Ил Дархан итгэн тахьан 600 тоннага дэри таһаары
көтөнөр сүлжэлэри респиртан таһаары туруруста.

Хоту, Арктика улуустарыгар олоху хаанчыйлыга хоту сирдөрүз таһаарлы тиердэр төрүлгөтүн ойкоһун улахан суолтаһаарын бийд.

«Владимир Владимирович, хотуу сиргэ тайгаһай төрдөөн өйүүр бийсхэ тэһэн суунаах. Ийнхүү тийгбэс олон сир-ул, киимэг огууһон суургуута охс. регион бусадбыг бийһылгын, хэлбур НДС нолууһар

чечетини оноргооха сеп этэ. Итингэн хаалбыт үбү флоту дунсарыыта, санардыыта ыһыах этибит. Саха сирин Олусуэн өрүтүн тардыыта РФ уолсай көрүнүн 23 бырыһыанын ылар. Бу олус улахан. Билиэс тимир, мас-сылла суоллара суохтар, онон уу тырааныстара соҕоток, альтернативнаа суук тырааныстар. Онон билин үстүк биһи-хыһыабыттан захардытылар көрдөһүбүз, — диир Егор Боников этин киллэрэ.

Ону тайван кыя флоту туксары үтлүн түргөткөргө туруруста. «Бийлиг экономикалык сайды, промторгманизмтеристибатэри» кыта Жагайлабы суланы оромүөнүүр собуоту сорүгүтөр инвеег бырайыагы садалаатыбыл. Тхреппамеги ирдэбийин соруктарып табулар туугар бу бырайыагы тэпмөдүргө корообүтү», — диег кыни.

Дойду баһылыга ылыһлар быһаарыһлар баһарбыт хоту
олуоххо киирбэттэрин эттэ.

«Экономический үлсн ытанычлар ыттар хайыскабын даытотк ойдуохтоктэр. Кинелр олоо ботом булуоткиктэр, ону таһыан эрдэттэн былааны оморуктоктэр. Ити былааннаны олохо киллэртэ булуоткиктэ, — дигэ президент.

ПЕНСИОНЕРЫ ЯКУТИИ СМОГУТ ОФОРМИТЬ КОМПЕНСАЦИЮ НА ВЗНОСЫ НА КАПРЕМОНТ

С 1 января 2017 года одиноко проживающие неработающие пенсионеры республики смогут оформить и получить компенсацию на оплату взносов на капитальный ремонт в ГКУ РС (Я) «Агентство субсидий» и multifunctionальных центров предоставления государственных и муниципальных услуг (МФЦ).

Сегодня, 25 августа, постановлением Правительства Республики Саха (Якутия) утвержден Порядок предоставления компенсации расходов на оплату взноса на капитальный ремонт общего имущества в многоквартирном доме отдельным категориям граждан, проживающим на территории Республики Саха (Якутия).

На данную компенсацию имеют право собственники жилых помещений в многоквартирном доме, достигшие возраста 70 лет — в размере 50 % и 80 лет — в размере 100 %, в случае если они являются одиноко проживающими и неработающими гражданами, либо проживающих составе семьи, состоящей только из таких же граждан.

Средства на данную меру государственной поддержки предусмотрены в бюджете Республики Саха (Якутия).

Важно отметить, что данная мера поддержки не освобождает граждан от обязанности оплачивать изъёмы на капитальный ремонт: компенсация предоставляется по фактически понесённым расходам на уплату изъёмов на капитальный ремонт.

Для оформления выплаты компенсации необходимо обратиться лично или представителю собственника с заявлением в территориальные службы ПКУ РС (Я) «Агентство субсидий» или в МФЦ. Для удобства граждан также предусмотрена возможность направить заявление и необходимые документы заказным письмом в «Агентство субсидий».

К заявлению необходимо приложить пакет документов, который гражданин имеет при себе:

- копию паспорта;
- копию свидетельства регистрации права собственности на квартиру (по желанию);
- справку о составе семьи (по желанию);
- копию трудовой книжки, подтверждающую, что гражданин является неработающим;
- платежные квитанции на оплату взноса на капитальный ремонт за последние 12 месяцев от даты заявления;
- согласие на обработку персональных данных членов семьи заявителя;
- копию документа с указанием реквизитов счета в банке (в случае, если выбран способ перечисления выплаты).

Также необходимо отметить, что компенсация расходов на оплату изъёмов на капитальный ремонт распространяется только на жилье, в котором указанные собственники имеют регистрацию по месту жительства (прописку).

Компенсация за 2016 год будет предоставляться за период с мая по декабрь, в связи с тем, что соответствующие изменения в Закон Республики Саха (Якутия) «Об организации проведения капитального ремонта общего имущества в многоквартирных домах на территории Республики Саха (Якутия)» вступили в силу в мае текущего года.

Пресс-служба Министерства ЖКХ и энергетики РС (Я).

МАННАЙГЫ КЫЛААСКА
КИИРЭЭЧЧИЛЭР ЭЛБЭЭТИЛЭР

Саха сириттэр быйылгы Билин күптэр 651 окулала уонна 700-тэн тахса дьыссаат ланын үлэтүчү арыйыа.

Бу тутушан премьер-министир Галлина Данчикова орослүүбүлүз муниципальный тарихинизерин уюна куораттаары окурдуктарын баһылыктарын кытаа баһылыг субо мүлүмдүр куораттаары.

Галина Инюментьева оркуула боруугуулан бастаан атыллыр оёлорго кыламышлаахтык сыһыанналар наадитыи тоһордоон бэлиэтэтэ. Асыгыт сылы кыта тэнтэтэхэс, кинилэр ахсааннара тыһыынчаан элбэтэ. Ону быһылы уорох дьыллытар 15 тыһыынчатан таха оёо маныһы кылааска киирэрэ түбүлүүр.

– Магнийг кылаас үөрэнгэччилэрэ олохторун саамай эппигэтээх түтүниэр үктэнэллэр, ол нһин улахан дьон кырачааннары ойбоон, кинилэр оскуолаа киирбит бастагы күннэрэ умнуллубатын туһугар кыһаныахтаахтар, – дигэтэ Галина Данилкона муһунуулуһисттар баһылыктарыгар түһэйдэн.

2016 сылта өрөспүүбүлүккө 12 оскуола уонна 17 дьысаан үлөзү кириэхтэро. Хайыы үйэ быйыл күһүн Таатта улууһун Дьулэй төһүлүнээр 120 мнөстэлээх уонна Горнай улууһун Орто Сурт сэлэһиэтигэр оскуолаар, Чурапчы улууһун Мырылаһыгар оскуола-оҕо саалы үлөһүтөтөро. Алараа Халыма оройуону-гар, Дьоккосукай куоракка Геологтар бөлүсүтэтигэр, Уус Алаан Кэптэһиэтигэр үөрэнэччилэр сааа оскуолаарта үөрөнөр дьыо-

СИА хаартыгсагад түвэрнэгт
Галина Данчикова Дьоксууексий к. 14 №
дэх оёсууалатын саглардан агоруун
бэрэбиэргэстэйн юмни эр
2016 сэл бэс мэйсар.

Goodman and Packer

“Сага олох” 85 сылыгар

ЭЛБЭХХЭ ҮӨРЭММИТ КИЬИБИТ

Иннокентий Семенович Охотнов „Сага олох“ хайныг редакциятыг 1969 сэлтэн 1994 сэлтэ диири үйэ чиглэргэ юмтэ тэв хайнаыслыбатын, кулгура уонна олох-дьаах, сурук уонна маассабай үлэ отделларын эбиздэссийдэргини, эппизиттир секретарынан үлэстэбизэ. Олон хайныг үлэтин ымпыгын-чымпыгын барытын бис тарбадын курдук бизэр, эгэргэ диири „хайныг ансакала“ диин ааты дьинг-чакын үлэтинг-хамнааынан чигэстээхтик сүтүт куйбигинан бислар.

Мин Ийнжентий Семеновийн илгирээт-оскулаада кыра кылаастарга үөрөммит сылаларбыгтан билэбин. Оччолорго киши бу оскулаада пионер баһаатайынан үлэтирэ. Киши салайа ылар куруһуогар (аатын ойдообоппун) сындыбыгтым. Онно сылгы үөрүн тиасталыныан оңотторбута. Харгысыктан дуу, харгыныктан дуу көрүн оторбулут. Микхо сытар сылгы түбөсигэ. Сылгыларбыг үөрэ мөччигэ сыдыар, сытар хонууларын улахан фиасраада бары көмөлөһ оторбулут. Сылгылар араас баһааныһаада сыдыаларын, оңторун тутуһа саппабыгыт. Каркастарын боробулуохан оңотторбута. Мин сылгыбын көтөх бадайы отороммун хаста даһаны көптөтторбүтэ. Үлөбит ханһык эрэ куонкуруска бастаан оройуонһаады музейга туруоруһа сыдыабыгыт. Сүрүөх мындар, тылыг ылыһарымтыа, сөсүлөр күсүө тардылар баһаатайларга этэ. Үлөтэ үрдүктүк сыһаһанан 1960 с. ЫБСДКК Киин көмүһэтэ „Бастыг пионер баһаатай“ аапы илэртбитэ. Удахан кылаас-

ка тахсыныбар кинизхэ история предметигэр үөрэммитим. Олус ингэрэһинэйдик, үөрэнэччиллри тардар ынаа үөрэтэр, элбэх холобурдаах, үөрэк программалыгар инттибюкэ юспиирингисир урды дыорулдаах үчүүлүг этэ.

1975 сыллааха Новосибирскийдагы полиграфической училищени бүтэрэн Чурапчытаагы типографияга үлэни кабылгыр. Иннокентий Семенович редакцияга эпписттир секретарьнан үлэтир. Ол кэмгэ редакцияга үксэ эрдэн үлэтэн „ныргыһа“ олохторо. Кырыдык даҕаны, билгин сааһааха, бары кыахтаах двоинор эппир. Ол курдук А. Е. Чичигинаров редакторынан, С. Н. Чичигинаров редакторы салбуйааччынан, И. С. Окоемов эпписттир секретарьнан, С. О. Алексеев тыа хаһаайыскабытын отделын сбиэниссийинэн, С. А. Попов культура отделын сбиэниссийинэн, М. Н. Сидорова сурук отделын сбиэниссийинэн, П. С.

Ожонешников, фотографына үзлүүлгээр. Е. Д. Гуляев, П. А. Седлиничева, С. Р. Данилов баясах коммюнист үзлүүлгээр. Калган мийн үзлүүлгээр сыйшар коммюнист С. И. Яковлев, С. С. Смирникова, Т. Б. Карлашевская, о. д. а. санга калган үзлүүлгээр наставниктабыга, халган үзлүүлгээр чимчлүүлгээр үзлүүлгээр.

Элбэгтний секретарь үлэгт олус эгнэлтэйгээрээ. Тал-олуу корон коннэрүүлү талынан ханник шрибингэ талларын, тоно юмэйдээгүйн, ыстагыйан тобото ханна турарын бары тал ийан, мавекка барытын ойгуулаа биторынг. Иннокентий Семенови үлэгтээр чорынани (ана, черныш) шаллах, боруулгах уруучулаах бусулаа) эрэ тутгара, шарикона уруучуканы билимтэ бусулаа. Кэчигтрээ калиграфическай бусуларлаа, киши сохон курдук асдуураа, ыраах үчүгэй. Цэстэй харачуааһыан мактын олх художественный айымпы курдук уруулулаа, айан онгоруу. Интириг-оскулаттан кэм хайа иштин үлэгтээр сапыи кэчигт бусулаа. Хайа олус хойут да бүгэр түгэнээрдээ. Партия райкомун бюротун, плenum уураахтара ол кун тута хайааа таларууларара ирүлөр. Редакторбы бюро чилгээ эд, муулах коннэттэ иштон магырыаады онгоруу. Олу бар кэгээр эгити: Иннокентий Семенови түорт билаата барыта тусулаа, н хоһоонун корон баран дызланир. Редакция массмунулаах эд диван кин ондон тастарбытын корботоум. Күлү үлүлнр мавстэтигэр эбигтнир.

Бичлүүлсн чийдээх, снжкээр ойуулсн буолара. Ити бичлүүлсн чийптэн снжкэтэн араас кордөөх түтүннөргө түбөнүгүлүрө. Биридэ эбиттин юмнээр ол бичлүүлсн чийдээх чийин кутта олорорун корбут киин редакторга: „Киинит бичлүүлсн чийин арыгы куттан илэ олорор“,—дигэн элгиннээр айдаан буолбута. Кырдых дабаны чийо чийин арыгы курдук көхүннөргө. Ол киин бичлүүлсн чийин арыгы.

Талы-оңу коннорор, тулсабай,
лазылымтыга гына онгорор киһи
быһаатынан киорор матырыйаалларга
олус эппиэттэстэхтик сыһыаннаһара,
кумнэр суруйан, массьылаага оуустаран
адалталарын ирдирэ, ардыгар
кыймырсар да буолара. Дьирээһэн
иниэтин ыла, хойуулап буолуула.
Ол, арааһа, кэлин кэли кэниэти
үлээтэччилэр биһиги итгэриститин
көрүстээн эбитэ буолуо.

“Журналистскай маастарыстыга” оculosлалт тэрийн үзлэллэг. Огноо келгн сага киригэлээбит үлхитэр, багалах общественнай корреспондентар сыйдышлара. Үөрэммитэр кинээхэ махталлара улахан буолара. Ону кинээхэ үөрэммит, тахайылыбыт, „Сага олохтон“ үүнэн кини бэчээкэ үлэни сыйдыр Борис Павлов: „Эпигитиыр секретарь. Иннокентий Окоемов учуутал дигэн аака ордул сеп түбөлөрө. Кини билиилээк, олус ирдэбилтээк, суруналыыстыка дьинтээк теоретига. Сталинист кинээ бэрэ тына баран хаһыакка сага сүүрэн, демократич тына киририн олох утарбыт этэ“ уонна билиилээк фотожурналист Петр Окоемовинов: „Хаһыакка таһаарышлар маһырылаал эпигитиыр секретарь. И. С. Окоемова кириэн конноруллэрэ табыллыбатах буоллаһына букатын даһаны тоттору быраһышлара. Иннокентий Семенович суруйууга ирдэбилэ олус кытаһаһа. Ол эрэри өрүү махатна саныларым баар—кин мохлутун-энгитин да иһин үтөнү эрэ баһарара...“—дигэн истиг-иһирэ ахтышларга коробут.

Кийи конюрубүт, ханньык гаригура
нан таларгын бэлэгээби
матърыаалара биһисэ
ливотипистарга (ханыат строкалары
сйибилэскэ кутан таһаарар ана
массынаба үлээччиэр) кирирэр.
Итишэ кийи тыла, этииэри хайда
имишпитин-комупугун корбүтүм, эппи
нэн-хааммынан билбитим кили
сурунальыс буоларбар комолоспүт.
саабаса svoh.

Киһи быһылынан боростуойа
дьонго эйбэс сыһыаннааҕа. Сыһыан

сирэйгэ эгээр майгьлаагаа. Сөбүлээбэлтэрин редакторьпын да кирисэн ылар түгэннэрдээ. Историк быһылынан политиканы олус илгэривиргир быһылаагаа, ити темаа суруйара. Очотоогу кэмтэ тахсар ССЭА мапыйааллара киини нонго аһаллара. Нэдиэлэ сагаланыгыгылар ыһгаллар „Летучкаларга“ хаһыакка тахсыбыт мапыйааллары ырпыгыга киини аһааһына улахан орусугу ылар.

„Сага олох“ 70 сая кирипик болго-
тэмнэгт. Ишюкелгий Семенович бу
болго дуганы көрсө улуусууг хаһыатын
историятын сырдатар „Чурагчы хаһыат“
дигэн кирипигни таһаартарбыта. Бу ишюк
биһиги хаһыатыг туһунан кирип
таһаарыла иллик этэ. Бу кирипэ автор
бэйлэтэ суруйбутун курдук „редактордары
уочараттарын туһунанаран, кирип
бэйлэлэрин, үлэстөрүг юмюрин уратыла-
рыт, туу ситисипигтэрин, ону тэнэ
редакцияга, типографияга бэйэ суолу-
ниһи хаһыартыг дьоннору болгоһобит,
үлэни сыдыабыт дьон испиниһэтирин
килэрибит“. Онон суолтага олус улахан,
эпидиолонедия, справочник юриэтэ
туһанылар. Эрэл Н. Д. Субуруускый
туһунан С. И. Жирковтын „Уол
Субуруускый“ дигэн кирипигни уонна Саха
АССР үтүөлүк учуутала, сэрин уонна
педагогическый үлэ ветерана Н. С.
Соловьев туһунан „Нуораан чулвардаах
дьыла“ дигэн очерк-кирипигни
баччэһэтэппигэ. Ону тэнэ 20-тэн таһа
кирипигни редакциялаан таһаартарбыта.

И. С. Оксенов СССР бочотун, РСФСР поруштун үөрөдиритил туйгуннара, „Алба дойду улуус саригин сыларызар килбишлөөх үлгин иһиг“, „Уло ветерана“ мэттиларитон, БССРК кини комитетигин, Россия суруналыстарын сойуунун диктанна-рынна, бочотуннай грамоталарынан, САСРР Үрдүкү саригини президентун, ССКП обкомун, ССКП райкомун боро-тун уонна райсовет исполкомун, улуус дьаһалатын, о. д. а, бочотуннай грамоталарынан таараралламмыта.

Мин Ийнхөгсийг Семеновичка
пионер сүлдтэй куруунаг
сүлдэблэлтэй, историяда үөрэмийн
клин хайнакка биэр юмтэ тус тууна
тэрилгэлэртэ да буолар биэрт
үлэбэллэнтэ күндүтүк саныбл
кэлийн үлэртэ, кэли бэлхэлтэн үлэ
хайнаг убаастабыл.

Алексей СЛЕПЦОВ, Россия
сурунальыстарын союбун чилимиз.

Сага кинигэ

ДЬОҢУН КИНИГЭ

“Сайдам” кишинг кыһага таһан-онорон таһаарбыг кишингтүн тутан олоробун. СӨ уонна РФ доруобуйатын харыстабылын туйгуна, оҕо ырааһа Варвара Гаврильевна Никифорова 60 сааһыг туолар үбүлүөйүн көрсө “Түбүктээх үгэм кэрчиктэрэ уонна түмүктэрэ” дигэн ааттаан кишинг хомуйан таһаартарда. Кишингэ аантар бэйэтин тус олохун, үөрэҕин, үлэтин сырданыгыт уонна элбэх киһи аһыһыга, хаартыскалар киирбигтэр. Ыраахтан-чугастан бияргэ үлэлээбиг коллегаларын, үлээниилээхтэрин, доҕотторун - атастарын, аймах-билэ дьоннорун ахтыһаларын сэргэрэн ааһыаха соһ. Бары биир киһи курдук Варвара Гаврильевна киһи быһыытынан сэмэйдик, майгыга сымнаһаһын, үөрөмүгүт үлэтигэр билиилээгин, бэриниилээхтик үлэтин сымдарын тоһоҕолоон бэлэтиниллэр.

Кили үлгээбиг сирдэригэр үчүгэй суолу-ийн хаал-
ларан, дьон-сэргэ умнубат, махтанар. Торообүт-
үөскөбиг Чыалпаратын пөйүлүгэр алта сым быраастаа-
быга, омон Чуралчы кинигигэр уон сым, Мэнэ-Хангалас
улуулуп Тонүлү сэлээннэтигэр уон түөрт сым
пөйүлүгэра. Ыа сиригэр түүшэри-күлүгэри сүүрүр
оҕо бырааһын сыраахх үлгэ үрдүкүк сыаналанан,

республикагаады оёо быраастарын II-с съезтерин делегата буолбута. Уопастыбаннай үлэни тэптэ дьүөрэллэр, ол курдук Тонүлү билимнатын историятын көрөннүлүр музейи тэрийсиптэ. Нэһиликкэс үлэстэн аастыт эмэл үлэһиттэрин сырдатыпта. Ор сыт Тонүлү уучасттаан билимнатын профсоюзунун бэрэстээтэллэниэн үлэстэн, албэх өрүттэх, тэрээһиннэх үлэни ыппыпта, сана сүүрээни киллэртэ. Куруук ытыллар бырааһынныыастар атын көрүпкөтөн, үөрүүлөхтүк, араас күрэхтэһиннэрдэх, көхтөөхтүк ытыллан, дьулуурдаахтык үлэни сындар эмчиттэр сыһынан үөрэн-көтөн тарбаһалара. Варвара Гаврильевна тэрээһиннэсэ, үлэ араас өрүтүн кыйа-хото тутан, дьүөрэттэн ытытара дьэстээтүк көстөр.

Олохуун аргыстар, дуушгэлэр Аграфена Абрамова, Евдоксия Окорокова ахталларынан Варвара бииргэ торообуттарыг эрэ буолбаска, дуушгэлэригэр, чугас дуонугар, ыалларыгар наһаа болдомтолоохуун бэлэппишлэр. Үчүгэй хаһаайка, дыстэ-уота, аһа-үөлү толору ыл сирэниэн буолар дигэн билинэллэр. Ыларыйдыхтарына кинигэ арааларынан ыарыыларың сахалыы-маһалыы быһаартаралларын, ыраах да, чугас да буоллун, куруук сүбэ-ама ыла олордоллоругар

магтаналар. Бииргэ үзлээбигт коллегта Михаил Ноговицын Варвара Гаврильевнаы юли быһыытынан эйбэс, сыгыары сымнаҕас, сүрдүк чинчийи, аһылыгас уолна ирдэбиллээх быраас диги үлүктүк сыаналыр. Тонүлүгэ врачбнай совет үлэтин соргүтүтэ, юһилиэжкэ лекциялары аазыы, мероприятияларга кыттыы барыта быһааннахтык, кодьүүстээхтик барары туһунан истииптик суруйар. Баллыа музыйыгар “Бочугу Знага” орденаах биссэр М.С. Гоголева туһунан олус үчүтэйдик, сийлиэх, дириптик сырдаппытынан олус астыммытын этэр.

БҮРЭГД БИЛАММЫГ, ХОНООНГО ХОЙУЙЛУУБУГ,
ХАТЫЛАММАГ ХЭРЭ ХАТЫНДАРДААХ ЧУРАГЧЫ УЛУУНУН
ХАТЫНГАРА КИЛИГЭБИГ ТАС КОСГУУТҮН КИЭРЭЖИЛТЭР.
АЙМНЫБЫГ ИС ХОНООНУН ААХНЫГТАР, СЫЛААС
ИЛИЭРИЭН ТУТАН-ХАБАН КОРБҮГТЭР СӨНЗӨРИХЭРЭ ДИЭ
САНЫЛАБЫН.

Анна КОЗЛОВА, СР орто анал үөрэгтэгийн
туйуна, Дьокуускайтаагы нисколос
Бочуотгаах бэлтгэл

ОЛОРОР СИРБИТ ЫРААС БУОЛАРЫН ТУЧУЛАР

ОЛОРОР СИРБИТ ЫРААС БУОЛАРЫН ТУЧУЛАР

[illegible]

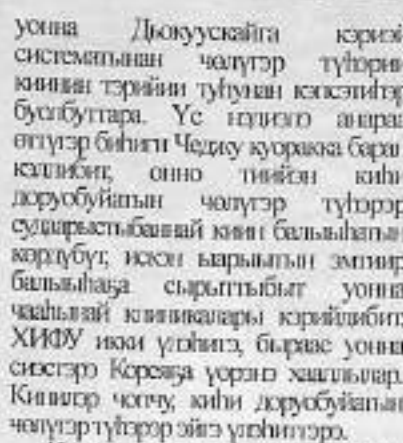
Следует отметить, что

«Харит» (Харит) - это название, которое имеет много значений. В первую очередь, это название одного из древних славянских богов, который считался богом солнца, света и тепла. Впоследствии, это название стало использоваться для обозначения различных предметов, связанных с солнцем и светом. Например, «Харит» - это название одного из древних славянских богов, который считался богом солнца, света и тепла. Впоследствии, это название стало использоваться для обозначения различных предметов, связанных с солнцем и светом. Например, «Харит» - это название одного из древних славянских богов, который считался богом солнца, света и тепла. Впоследствии, это название стало использоваться для обозначения различных предметов, связанных с солнцем и светом.

ПОЛОЖЕНИЯ КОНКУРСОВ, СОРЕВНОВАНИЙ

[illegible][illegible]

— Университет бэлэвчилгээгээр
Корея киивчлэлийн хялгары бийрэг
үзэгсэлгээр нээн сэл бусгаа.
Бастааш угаа толбурдх олгоор эр
туурай дуулуулхыг барр эг. Кэ-
мүрэнг асгалуу ахсын билиги
сгелвалхисарыгын үрэгтэрийн

Корей медицинистин сүүрүл
кислэгийн — ыарьлахха септөөх
сыйнавы булуу эбит, ону тэнэ норуот
медицигитарахис — арахс бугаларуу
харгалдатын кордубут: Холбоош.
Росийттан сыйлар ыарьлахтар
досотготор, билэр дыно кинин
ыаллар курулук саныахтарын
бугарбатар. Санаалар, кабыстатар,
массастааны кинилори тузла, ыара
досно ийилэр эбит. Отон кэрийтэр
олук апын норуот дыно бугаларын
дохубут — билэр улахан досно стучна
буган билэз сытан эмтэстелер. Бары
билэр сыпан, кым тута ыалларын
билэстэр, комалосчуллар, уопут
апынгаллар, санааларын
бозортулгалар, онлук буган
тузанаик үтүрөр эбитер. Билэхэ
онлук системо тохо тордослук
буган этэрхалашыгдук. Кэрийтэр
онлук ылан үтүрөр эбит бугаласта-
рын, апын онлук дыно манлай ылама
кыметути үтүрөхтэрин сон курулук.
Билэн үлчирсөөтүнэй сых

медицинуудад Корей бариуузы чөлүүтэр түтэрэ системэлэрин күүлэрэ сүүл туруоруна. Бу эмэлэһин хас даганы орутээк уонна үс түһүмэхтэн турар чөлүүтэр түтэрин түтүрөөн көрүт кини ыалдыккылы кини тута оһолулар, иккис түһүмэх бэйи даганы көм аастытын кини ыалдылар, ол кини кини ыалдыларын тухары чөлүүтэр түтэрин иккисинэ састаһонор.

Джукускайн Рихард Зорге уулуссага турар Республиканын реабилитационнай кини стус үлүгэйлик үлгүлөр эрээр, индустриэтэрэ эр ааһаах. Ылары саа билиитини кини доробуйаны чөлүтөр түтүрүни хирургии салиштыр аһааһар. Саха сирин доробуйаны таһыттан чөлүтөр түтүрүн кыаа суох.

Университет ийлийн киши дорзобуйшлын чөлүтэр түтүрийн кишиин арыяны бопшурюна бийнхиттэн тутулуктаах. Сага арыяныбыг кишииз Корестан кишиг сикхивилестэр диску эмтэххэра, ону тизэ бийнхи бырааастарбылын үөрлөххэра. Бу үлөкэ бийнхи Медицинской институту бүтэрбит диску эрз бусобиваа, алытары эмю сийа арыахытын бэаурыбт. Мөвнэ илдэгтэрескай уонна үйүлэ үөрүөн институтун бүтэрбит ордор калтыахтара. Нарыахастарга логисттар уйүлэ үөрлөххэра эмю калдыар. Киши дорзобуйшлын чөлүтэр түтүрийн бопшурюну бары олуттэн барыттан көрөсөк наада.

ХИФУ пресс — сувенирная.

Саха сирэ Арасылыаҥа сир аһынан баай биэр бодон регионунан биллэр. Өрөсүүбүлүкэ олохтоохтору отуну тоһо хамаҕатык оҕордүлөрүй?

*Эпистемиаар Константин Степанов, ХИФУ
Доргоубуяаны чагчийр институтун сүрэн научнай
үргүүлэгч, түүн хайгуулыг хийснийг нотлох дэглэм:*

– Саха сирин тыатын отонго атын регионнартан аҕалан атыылыыр фрукталарынааҕар уокка отоннорунааҕар үтүс элбэх бигэминнээх, макро уокка микроэлеменнаах. Билигин үйбүө дьыл хайа баҕар кэмгэр отонго маҕаһыаттан атыыланаахха сеп, ол тытан баран атын дойдуттан айынаш кэлбит отон хайдах, туох туруктааҕа бириэстэ, сыта даҕаны, амтала даҕаны билигин аҕай үрүмүмүт отонноохтор быдан атын. Бу отоннор киһи доруобуйатыгар туһалтыр не тутулуара уруһуйлаш буолар, тыа отонго бигэминнээх быдан элбэх, кэһиэхэ туһана үгүһүн бириэстэ;

Сийбэйгой уосгаа барьшгашаммаг отону снотхос, улсвуд, органический кистотаны, минеральный туулу, битэминин сүгэрбэжэ эрэ атын алы алаабска сүлдэыха сол. Итгил тэнэ отон уосна отонгон отонхулугубт араас ас киби доробуйалыгэр туушанштар, эмтиир суулалаахтар. Ол эрээр, отон биир «мкву орүтхэ». Киби доробуйалыгэр толо дүдэлэ туулаах буюлбугун ийи, ханшж бэзарар атын үүлсойтгээр радиоактивной бөдөсөөну бойтгээр тардар. Ол ийи, отону массынш сүлдэбид, араас тууу суох сириттэн үрүхөө налда.

Алхлалык үнүстүүтүн ээлигизер оюбурулахаа, кайи оюну уюуна виюугуу биур сыга 113 кунеттэн иткэлтэ суох сиктээк, оюну-14,4, диктэи уюуна малви -3,8, мооньвоон-4,5, халтаас-0,6 кунеткэ тэтиллихэтээк.

Хас бириднн отон байлз тусга үүсгэйдэх. Саха сиригэр үүншригилэр отону дьон хамагтык олорлор буолла. Ону тэнэ юлунлпг камга бэйэ олорон таһаарар боролуунсууйагыар илгэриэс улаатта. Өрөспүүбүлүөс куораттарын олохтоохторо отон үүншрөр сыалтан сайыллы даачаларыгар үүтсөйөн олорлор хаанысбылхаагы матарыйаалга наадыйар буоллулар. Күннлпг камга, олохтоохтор ойуурга үүнөр уулаах отону, сүтүнү, дүлүөнү, дьаа таһыгар үүншригилэр мөсөнньөсүнү, матишны хамагтык ыһаһара болгоһор.

ХИФУ пресс — чувствительна.

„Россельхозбанк“ аластоох инициатива кыял арагыта кредит ыларыгар улахан устуи ыытар. Хас бишрдии харчыга наадыйар кидиэхэ кредит сатабыллар бугарын тулуун сийлини Варвара Макарова— „Россельхозбанк“ Чурагытаады эбии оойиын сатайааччытын этиитин илтихэс:

—Варвара Васильевна, издвигат ли се
уже тух сылта „Россельхозбанк“
потребителский кредитин туһаларый?

—Баан кредити арас саялга бээрор. „Россельхозбанк“ Саха сириндеги филиалы илэтиндеи крeдит ылыыт харыылар, тирөөн килбитт пaддaлaрыгар, оромуонго, сага мал-сал ыылыга, дорубуйа коннорунуугулар, атын дойдуларга сыйыага барыта үксүн барар. Ону таһынна ага саастаах диктoн „Россельхозбанк“ хаһаа-хуоһа туттаргыт чогуулаабка эрэ „Лесиноннай“ диктoн табыарыстаах тарыбы субсаниир.

–Калин „Центробанк“ туһааннаах
бырыһыанлы хаста да намыһатта.
„Россия, ховбаан“ бырыһыаннара оһон
„Россия“-нэн тоһо уларыйдылар?

–Итгэлтэй сибээстэй, бичлэг турар, “Россельхозбанк” харчлалт бичрэр бырылганы нэмгээт. Кредит занагчны уонна бизнесийгээр олоор дьомто 14,5 % -тан савданы кредиттээний коруулт. Олоор савуок дүх түгээгэр 15,5 % -тан савданы нэс бориолт. Бу бырылганыг

барынхынхаа кредиттэйн баар
бууларын тухуан сонуннар
индигибитгэ. Итг кырпых дэо?

„Россельхозбанк“ биодрикт үйлдвэрлэлээр уусхай станцтай 3—5 % намаггүйлалыг потребительский кредити сүбэллэр. Бу онголон биодрикттай снэгтэмбэр үйлдвэр дьон уусхай байлган ийгидэр туһанар юм хэргэахгар.

—Кретиг ыларга санаммыг китти тоһо сууммаҕа эрэниэн собууй?

—Сойбуомдук тоно суумманы ышан
субүн баан саайтылар баар кредиттэй
кулунлатор логичо эботор баан кредиттөн
экспертизын камотутон огуе судургутук
былаарыан соп. Борилтор суумма
кыйинин дохотуттан уонна тоно боддок-
хо ылылларыттан тутулуктаах. Ону
таһынан кредит ылааччы дохота тийбэт
буолуларгына созаеминик дохота
учуоттангыан соп. Созаемициянын кредит
ылааччы аймага эре буолбоско, атын кийи
эме буолуон соп. Кредит борилтор саамай
кыра сууммага 10000 соек, улааттыла 1
молуйуон солкуобай буолуон соп.

—Баантан кредит ысарга ханшык докумуоннар иргэжилтмэрий?

2-НДФЛ ирээдүйтэйг хамгаалсан туушлан ысгаралтаа, 27-тэргээр дээр саастах эр дон бэйлэннай билэгтэргин кордөрүмхтэргин наалд. Кредитт ылар кийн 23 сааһын аастыг уонна кредиттэ толору төлөхөн бүтэр биримсэтээр 65 сааһын

[illegible]

—Сайын злбх киби оншо-манна айаншьыр, сышыана барар. Оншо, бйльон турар, тусна үн-харгы наада. Тобо харгыны ылар табыгастаах бчлгуй?

—Итгилч түгэлтээ “Россельхозбанк”
 льготтай толохуудыг кредитийг харагча
 ордук табыгтаах курдук. Карта
 комзүгэн хайа багдарар табаары, өстөнү
 бырыһыана суух толохуохсоз сон. Карта
 сүүн ирэхбитэ—биримэтигэр, льготтай
 күмүз ылыгы сууммаары
 толохуохтээхийн, Эниги харч-ны
 багдарыккыһыан барылыгы уосла
 льготтай биримэрийг бүтэ иитигээ
 изекитин сабаарыг. Итгилч “Сагнаас
 комзек комзүгэн база санааларгыһыг,
 сылыгыгын-сорукутун түргэлч
 ситиһекитин сон.

Силлийн кредит тухунаах информаци-
цияны Чурагчы с, Карл Маркс ний-
уул, 21 В дүгээгээр билэгдэхийн
сол. Телефон: 42-963.

"Россельхозбанк" АО №3349 большого суух РФ Баалын Генеральной татгалзана. Реклам

Хайхыг бичээхээ бэрлэлэр графика: 16 ч 00 м. Бичээхээ бэрлэлнээ: 16 ч 00 м. "Сана олох" редакционной-издательской холбооноо 26.08.2016 с. офсетно бичээтэннээ. Аадырһа: 678870. Чурагчы сэл. Карл Маркс уул, 26 "а". Индекс: 54987. Хайхыг идэвхлээ уст: олтууринһа, чэллээрэ уонна субботага тахсар.